

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.01.2023

Ahmet ŞİK
İstanbul Milletvekili

16/12/2022 tarihinde, Belgesel yönetmeni ve gazeteci Sibel Tekin, Ankara'daki evinde sabaha karşı gözaltına alınmıştır. Tekel Grevi, Gezi ve 10 Ekim'in de aralarında olduğu çok sayıda toplumsal olay ve eylemi kamerasıyla kaydederek belgeseller hazırlayan Tekin, Ankaralılar tarafından 'kentin hafızası' olarak anılmakta ve tarafsızlığıyla bilinmekte olup, kentte her türlü siyasal baskıya karşı gazetecilik faaliyeti yürütmeye çalışmaktadır. Tekin, gözaltının akabinde 17 Aralık tarihinde tutuklama talebiyle sulh ceza hakimliğine sevk edilmiş ve "örgüt üyeliği şüphesiyle" tutuklanmıştır. Ayrıca, mesleki faaliyetleri nedeniyle tutuklanan Tekin'in dosyasına kısıtlılık kararı getirilmiştir. Bu sebeple aşağıdaki soruları sorma gerekliliği hasıl olmuştur:

- 1- Kararın gerekçesi Tekin'in avukatlarına tebliğ edilmiş midir?
- 2- İddianamede, "...şüpheli şahsın dijital materyal incelemesinde Tuzlu Çayır göbeği olduğu değerlendirilen yerin, servis bekleyen vatandaşların ve söz konusu eğitim kurumunun, kırtasiye ve dolmuşların videolarının çekildiği, ihbarın bu kapsamda doğru olduğu, benzer şekilde video kalitesinin karanlık sebebiyle net olmadığı, şüphelinin savunmasının aksine "Sabah Saatlerinde Karanlıkta Başlayan Hayat" konulu bir çekim yaptığına ilişkin herhangi bir delil bulunmadığı, insanların, araçların, binaların net olarak görülmediği bir video kaydının belgesel işiyle uğraşan ve profesyonel olduğunu iddia eden şüphelinin çekimi ile uyumlu olmadığı ..." belirtilmiştir. Bu bağlamda;
 - a. Paragrafta açıkça, "servis bekleyen vatandaşların, eğitim kurumunun, kırtasiye ve dolmuşların çekildiği" belirtilmiştir. Bu durumda, "Sabah Saatlerinde Başlayan Karanlık Hayat" adlı bir belgesel çekmek için murat edilebilecek asıl gözlem kitlesinin kamera kaydına alındığı da kesin olarak tespit edilmiştir. Üstelik ilgili yerin, Tuzluçayır semtinden farklı ilçelerde işe giden neredeyse herkesin mecburen geçtiği ve erken saatte başlayan eğitimin de gözlemlenebildiği bir yer olması sebebiyle, çekime konu edilmesinden doğal bir durum yoktur. Kaldı ki, hem sanat hem de gazetecilik faaliyeti yürüten Tekin'in, kamuya açık bir alanda çekim yapmasında ve çalışma materyali olarak kalabalık bir ilçenin kalabalık bir bölgesini kullanmasında kendisi dışında kimse söz hakkı sahibi değildir. Hal böyleyken, Savcılığın, sanatsal ve gazetecilik içeriğine dahi karışarak vardığı "profesyonel olduğu iddia edilen şüphelinin çekimi ile uyumlu olmama" ve "daha sembolik yerler belgeselde kullanılabilecekken izleyici kitlesi açısından herhangi bir anlam ve önemi olmayan, yine görüntü kalitesi olarak izleyenin net bir şekilde bir şey seçemeyeceği video içeriklerini [kaydettiği]" iddiasının HUKUKİ dayanağı, tam olarak nedir?

- b. Sabit yaz saati uygulaması sebebiyle emekçilerin sabahın ilk ışıkları aydınlanmadan işe gitmek zorunda kalmaları, halkın genel şikayetidir. Haliyle toplumsal içerikli belgeseller çeken Tekin'in sabahın bu saatlerinde çekim yapmak dışında bir seçeneği yoktur. İddianamede abesle iştigal eden ifade, "*insanların araçların binaların net olarak görülmediği*" dir ve hatta "*aydınlık vakitlerde çekim yapılabilirdi*" bile öne sürülmüştür. **Eğer iddianamede defaten zikredildiği biçimde "net olarak görülemiyorlarsa", ilgili video çekimleri tam olarak nasıl illegal bir eylemin "keşfi" amacıyla kullanılabilir veya görüntülerin içeriği nasıl tespit edilmiştir?** Eğer görüntüler deneme niteliğinde bile olsa kısmi yeterliliğe sahipse, yurttaşların karanlıkta işe veya okula gitmek zorunda olması sorunu, nasıl aydınlıkta görüntülenebilir? Hepsinden önemlisi, hiçbir somut terör eylemiyle ilişkilendirilemeyen bu çekimlerin içeriksel değerlendirmesini, savcının istediği kadar "profesyonel olmadığı" gibi dolaylı yorumlarla yapmak, yargının hangi görevi içindedir?

3- İddianamede, Tekin'in geçmiş soruşturma ve kovuşturma kaydı ile güncel olarak dijital materyal ve ev aramasından çıkan delillerinden, nasıl kurulduğu belirli olmayan *örgütsel* irtibat çıkarımları yapılmıştır. Bu delillere bakıldığında;

- a. Birbiriyle bağlantısız ve hatta birbiriyle yan yana bile gelmeyen çeşitli örgütlerle ilişkili oldukları dahi hiçbir şekilde ispatlanmamış, "açık alan yapılanması" gibi tamamen gayrihukuki nitelemelerle tanımlanan ve OKURU OLMANIN SUÇ TEŞKİL ETMEDİĞİ YÜZLERCE MAHKEME KARARIYLA KESİNLEŞMİŞ OLAN TOPLAM 4 DERGİ SAYISININ evinde bulunduğu ve yine Evrensel gazetesi gibi tamamen yasal faaliyet yürüten bir gazete dahil olmak üzere bazı gazetelere rastlandığı gösterilmiştir. Anılan basılı eserlerin 1-2 sayısına sahip olan insanların tamamı tutuklanacak olsa, Türkiye'de örgüt üyesi olmayan fakat sol okuryazarlığa sahip neredeyse kimseyi bulmak mümkün olmayacaktır. Bu ışıktaki, "*şüphelinin silahlı terör örgütü üyeliği suçunun hukuki unsurları olan süreklilik, değişkenlik ve yoğunluk*" unsurlarına tam olarak nasıl ulaşılmıştır? Birkaç dergi sayısı bulundurmamak, tam olarak hangi örgütle sürekli veya yoğun "irtibat" anlamına gelmektedir?
- b. Daha da vahimi, Tekin'in gazetecilik faaliyeti kapsamında elde ettiği anma ve benzeri etkinliklere ait görüntülerin de delil olarak kabul edilmesidir. Türkiye'de havuz medyası olarak tabir edilen medya dışında faaliyet yürüten herhangi bir gazetecinin, bu tip anma ve benzeri etkinliklerde görüntü almaması mümkün değildir. Üstelik bu hususlar da hesaba katıldığında, Tekin'in hala "hangi örgütle, ne kadar sürekli, değişken ve yoğun" bir ilişkisinin bulunduğu hala muallaktır.
- c. Sırf gazetecilik faaliyeti yürüttüğü için 2011 Sayılı Kanun kapsamında yargılandığı çeşitli eylemlerin "örgüt üyeliği" ile ilişkisi nedir? 2015-2016-2017 yılında çeşitli toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılmış olmak, 2023 yılında olduğumuz da hesaba katıldığında, tam olarak nasıl bir süreklilik arz etmektedir? Bir kimse hakkında, "*eski eylemlerinin UYAP kayıtlarındaki yansımalarının 2022 yılında da devam ettiği*" nasıl dayanak gösterilebilir, "*UYAP Kayıtlarındaki Yansımalar*" isimli gayrihukuki tabir, tam olarak neyi ifade etmektedir? Eğer toplantı ve gösteri yürüyüşleri "terör faaliyetleriyle" ilişkilendirilebiliyorsa, Terörle Mücadele Kanunu dışında Toplantı ve Gösteri

78078

yürüyüşlerine katılmaya yönelik hazırlanan 2911 sayılı Kanun'un varoluş amacı nedir? Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde halkın hafızasını kaydeden tüm gazeteciler, terör faaliyeti mi yürütmektedir? Bundan da öte, anılan gayrihukuki çıkarımların, TEKİN'İN ÇEKİMLERİYLE İLİŞKİSİ NEDİR?

- 4- Hepsinden önemlisi, İDDİANAMEDE (KİMİLERİ ARTIK VAR OLMAYAN) ONLARCA ÖRGÜT SAYILMIŞ, FAKAT TEKİN'İN BUNLARDAN HANGİSİNE ÜYE OLDUĞUNA DAİR BİR BELİRLEMEDE BULUNMA ZAHMETİNE BİLE GİRİLMEMİŞTİR. Ceza mevzuatı kapsamında "genel teröristlik" gibi bir suçun bulunmadığı da gözetildiğinde, Tekin tam olarak hangi örgüte üye olmakla suçlanmaktadır? Yoksa Tekin'in herhangi bir örgütle "sürekli, yoğun ve değişken" bir bağı bulunamadığı için, yalnızca "muhalif bir gazeteci ve belgeselci olması" mı tutukluluğuna dayanak edilmiştir?